

Anne Kalmari kesk

Kirjallinen kysymys lähiruoan käytön lisäämisestä julkisessa ruokailussa

Eduskunnan puhemiehelle

LÄHIRUUAN TASOT PORTAAT

Mielestäni Suomen olisi syytä asettaa tavoite lähiruuan osuudeksi julkisissa keittiöissä samaan tapaan kuin luomuruualla on tavoitteet sen käytöstä. Hyvä tavoite olisi esimerkiksi ulkomaisten elintarvikkeiden kulutuksen puolittaminen vuoteen 2025 mennessä.

Suosimalla kotimaisia elintarvikkeita julkisessa ruokailussa pienennetään liikenteen päästövaikutuksia, kannetaan ilmastovastuuta ja samalla vaikutetaan kotimaiseen työllisyyteen ja talouskasvuun. Kun ostamme kotimaisin standardein tuotettua ruokaa, tiedämme, että eettisiin tuotantotapoihin, ympäristön monimuotoisuuteen ja ruuan terveellisyyteen on panostettu. Suomessa tuotantoeläinten hyvinvointi ja hyvä terveystilanne sekä kuiviketurpeen käyttö mahdollistavat antibioottien vähäisen käytön kotieläintuotannossa. Meillä ei käytetä antibiootteja kasvunesteenä rehuissa, kuten monissa maissa tapahtuu. Näin mikrobilääkeresistenssitilanne on kansainvälisessä vertailussa poikkeuksellisen hyvä. (LUKE).

Kotimaisessa ruoantuotannossa esimerkiksi torjunta-ainejäämät ovat merkittävästi tuontiruokaa pienemmällä tasolla eurooppalaiseenkin verrattuna ja kasvinsuojeluaineiden peltokäyttö on Euroopan pienimpiä. Lannoitteiden raskasmetallipitoisuudet ovat Euroopan tiukimmin säädeltyjä. Esimerkiksi riisin ja soijan tuotannossa käytetään torjunta-aineita, jotka ovat meillä kiellettyjä vaarallisten ympäristövaikutusten tai esimerkiksi syöpärisikin vuoksi. Soija ja riisi ovat myös yleisimpiä geenimuunneltuja kasveja. Näiden kasvien hiilijalanjälki on erittäin suuri, ja esimerkiksi soijan tuotannon vuoksi poltetaan sademetsiä ja aiheutetaan metsäkatoa.

Lähiruokaan tulisi kannustaa erityisellä ohjelmalla, kuten luomuruokaan. Luomun ohjelmassa on kuusi (6) tasoa, joita etenemällä keittiöt vähitellen lisäävät luomutuotteiden käyttöä. Vähittäisellä lisäämisellä edesautetaan keittiön oman toiminnan, luomutuotteiden saatavuuden ja asiakkaiden odotusten kehittymistä samaan tahtiin. Aivan samoin voisi toimia lähiruuan osalta.

Portaat luomuun -ohjelmaa ylläpitää EkoCentria, ja sitä rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö. Luomuportaat ovat seuraavanlaiset:

1. Porras (Viitteellinen luomun käyttö% 1—5 %) Yksi merkittävä luomutuote.

Kirjallinen kysymys KK 353/2021 vp

2. Porras (Viitteellinen luomun käyttö% 5—15 %) Kaksi merkittävää luomutuotetta.
3. Porras (Viitteellinen luomun käyttö% 15—20 %) Neljä merkittävää luomutuotetta.
4. Porras (Viitteellinen luomun käyttö% 20—50 %) Kahdeksan merkittävää luomutuotetta.
5. Porras (Viitteellinen luomun käyttö% 20—50 %) Kaksikymmentä merkittävää luomutuotetta.
6. Porras (Viitteellinen luomun käyttö% yli 85 %) Keittiössä käytetään runsaasti luomutuotteita jokaisesta raaka-aineryhmästä. Tavanomaisia tuotteita käytetään vain silloin, jos luomuvaihtoehtoja ei ole saatavissa.

Portaiden kriteerit lähiruualalla voisivat olla samantapaiset kuin luomuruualalla perustuen käyttöprosenttiin eli siihen, paljonko kaikkien elintarvikkeiden yhteenlasketuista kilomääristä tai hankintahinnoista on lähiruokaa. Raaka-aineseurantaohjelman kautta tieto olisi helppo todentaa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Voisiko ministeriö olla rahoittamassa ja edistää muutoin lähiruokaportaiden käyttöönottoa?

Helsingissä 3.6.2021

Anne Kalmari kesk